

stražarnico sredi skal, zdaj namenjeno za bivač planincem, prelepi pogled na Obir in vršace Savinjskih Alp, tesnobni občutek pred baje zelo krušljivo Mrzlo goro, gosposki zajtrk v penzionu Valerija na Jezerskem, v meglo zavita Kriška gora in čudoviti pogled na Gorenjsko, ko se je megla dvignila. Da pa smo vse to doživeli in zmogli, se moramo zahvaliti naši zvezi planinskih organizacij in njenim markacistom, ki so s Knafelčevim očesom, smernimi tablam in drugimi oznakami odlično označili planinske poti in jih tudi redno vzdržujejo ter tako omogočijo pohodnikom varno pot. Vse te pozitivne okoliščine so omogočile naše čudovito planinsko druženje, ki so ga bogatili tovarištvo, nesebična pomoč in spoštljiv odnos do narave in vsega planinskega stvarstva.

Milica Česnik

Stoletnica Frischaufovega planinskega doma

Stoletni jubilej te planinske koče, ki stoji v slikoviti gorski soseščini med stenami, grebeni in vertikalami, od Ojstrice do Rinke, Mrzle gore ... pod Savinjskim sedlom in nad naravnim spomenikom, izvirom in slapom Savinje – slovesno je bila odprta 2. avgusta 1908 – se ujema s 115-letnim jubilejem Savinjske podružnice Slovenskega planinskega društva, ki je bila ustanovljena 28. avgusta 1893 v Mozirju. Minilo je tudi 115 let od prvega vzpona Franca Kocbeka in vodnika Johana Piskernika po severovzhodnem grebenu z Jezerskega sedla na Koroško Rinko ali Križ. Ta vzpon, ki je bil opravljen brez »plezalnih« pomagal in varovanj, je takrat veljal za najtežavnejšo turo v Savinjskih Alpah. Na kraju, na katerem danes stoji sodoben, do okolja prijazen in arhitekturno dovršen planinski dom, je stala tudi nekdanja koča celjske sekcije DAV, ki jo je leta 1907 uničil snežni plaz. Zavedni in podjetni planinci Savinjske podružnice so se odločili zgraditi novo, slovensko planinsko kočo. To se je uresničilo s slovesnim odprtjem že naslednje leto, torej pred sto leti. Planinsko

kočo na Okrešlju so sklenili poimenovati po profesorju matematike dr. Johannesu Frischaufu ob njegovi 70-letnici. Frischauf je bil zaslužen za razvoj slovenskega planinstva, še posebno za raziskovanje Savinjskih Alp. S tem poimenovanjem so odpravili krivico, ki mu je bila storjena, ko je DAV s koče, ki je stala na pomembnem planinskem križišču za vzpone na Grintovec, Kočno in Greben, odstranil napis »Frischaufova koča«. Ta odstranitev Frischaufovega imena z nemške postojanke, ki se je prej imenovala Suhadolnikova, je bila posledica tega, da se je Frischauf odločil za sodelovanje in pomoč ne nemškemu, pač pa slovenskemu planinstvu.

V pomembno zapuščino dr. Johannesa Frischaufa zanesljivo sodi njegova edicija, izdana leta 1894 v Gradcu. V njej so podrobno dokumentirani dogodki pri odkrivanju Karavank in Savinjskih Alp. Veliko pozornosti je namenjal slovenskemu izrazoslovju, imenovanju vrhov in preostalih območij in krajev v predelih in gorah Savinjskih Alp.

V teh zapisih so podrobno zapisana dela in opravila pri prvih vzponih in nadelavah prvih poti v Kamniško-Savinjskih Alpah. Franc Kocbek je bil eden izmed tistih, ki so razumeli profesorjeve vrednote, cenil je njegova dela in podporo slovenskim planincem. Z njim se je prvič srečal leta 1893. Frischauf ima tudi zasluge za nadelavo nekaterih poti (npr. Turski žleb, Robanov kot, Molička planina, Zgornje Ravni–Mlinarsko sedlo, Kokrsko sedlo, Dolci ...). S Kocbekom sta prehodila mnoga neraziskana območja Savinjskih Alp. S pridobitvijo soglasja takratnih oblastnikov sta pospešila tudi ustanovitev Kranjske podružnice. Zgrajena je bila Češka koča; koordinator in skrbnik graditve je bil Franc Kocbek, ki so ga z vso vnemo in zaupanjem pritegnili češki planinci slovenske podružnice Slovenskega planinskega društva.

Ob Kocbekovi 60-letnici je Johannes izrekel besede: »Zdaj Slovenci smejo biti ponosni na planinske uspehe, ki so jih sami dosegli: Slovensko planinsko društvo ima v posesti, svoji posesti, Triglav,

da, celo Savinjske Alpe ... Slovenci naj krepko napredujejo, kakor so začeli, in naj vedno težijo k najvišjemu cilju.«

Morda je zdaj tudi priložnost, da bi ob letošnjih »okrešeljско-planinsko-celjskih jubilejih« predlagali odprtje spominsko-planinske poti po vrhovih in gorah, v katerih sta delovala načelnik Savinjske podružnice Slovenskega planinskega društva Franc Kocbek in Johannes Frischauf.

Ob tem pomembnem jubileju v imenu članstva Planinske zveze Slovenije izrekamo celjskemu planinskemu društvu iskrene čestitke, pohvale in zahvale za vse, kar se je naredilo in se še dela v splošnem javnem interesu: za delo z mladimi, na področju planinskega gospodarstva, vrhunskega alpinizma, del na planinskih poteh. Trdno smo prepričani, da bodo vizije in delo celjskih planincev še naprej planinsko napredni, sodobni in pomembni za Savinjsko dolino in ves slovenski planinski prostor.

Franci Ekar

Gorski tek iz Podbrda na Črno prst

Letošnji 15. gorski tek na Črno prst, ki je bil lani poimenovan po prvem predsedniku Planinskega društva Podbrdo Ivanu Anderletu, je kljub izredno soparnemu vremenu dokončalo vseh 123 tekačev, kolikor se jih je 6. septembra zbralo na startu v Podbrdu. Vreme je pokazalo zobe tudi med tekom, saj je tekače kar dvakrat »osvežila« rahla ploha, megla pa je bila skoraj vso pot tako gosta, da je le dobro uhojena steza vodila udeležence proti vrhu. Bila pa je blatna in spolzka, tako da je zavirala hitrost korakov in ni dovolila, da bi kdo premagal dosedANJI rekord proge (47:46) Petra Lamovca, ki je bil letos absolutno drugi. Prvega, Simona Aliča, ki je vso progo pretekel v času 0:50:09, je na vrhu pozdravil hladen veter. Vanja Krapež, absolutno osemnajsta, je prišla na cilj kot prva ženska, in sicer v 1 uri, 4 minutah in 12 sekundah. Sicer so tako moški kot ženske tekmovali v petih kategorijah, posebne kategorije

pa so bile še gorski reševalci do 40 in nad 40 let ter domačini in domačinke. Za majhno atrakcijo so poskrbeli edini trije udeleženci prvega teka na Črno prst iz leta 1970 Peter Čufer, Ivan Čufer in Marko Dakskobler. Peter Čufer je bil na vseh tekih doslej, prvič po osemindesetih letih pa so 6150 m dolgo progo z višinsko razliko 1312 metrov spet premagali vsi trije. Vsi tekmovalci so bili kljub vsemu navdušeni nad progo, odlično organizacijo in prisrčno gostoljubnostjo v okrepčevalnicah, na cilju in na zaključni prireditvi. Za mnoge je bil ta tek izziv; na srečo se je za vse končal uspešno, brez poškodb ali kakih drugih težav. Prav zato sta bila organizatorja, Planinsko društvo Podbrdo in postaja GRS Tolmin, še posebno zadovoljna.

Olga Zgaga

Koncert in krst na visoki ravni

Že dolga leta sta na prvo septembrsko soboto na koledarju Pihalnega orkestra Lesce zapisana pohod in koncert pri Roblekovem domu. Veter in megla ga tudi v soboto, 6. septembra letos, nista ustavila. Vsako leto po koncertu krstijo nove člane orkestra, letos jih je bilo kar šest. Obred je nekaj posebnege in tako za člane kot za druge gledalce vedno znova vir smeha in veselja. S posebnim zanimanjem ga spremljajo naključni planinci, ki so nad nepričakovanim koncertom in dogajanjem po njem navdušeni in ga ovekovečenega

s fotoaparati ali telefoni odnesejo s seboj. Godbenika ali godbenico, ki je z orkestrom prvič na Robleku, položijo na kozo za pripravo drv in ga »krstijo« z vodo in udarcem vrvi po zadnji plati. Letos so okusili krst s pravo planinsko vrvjo tako od Pihalnega orkestra kot od Planinskega društva in še GRS! Za tolažbo pa so krščenci dobili kos domače potice. Osebjc Roblekovega doma je kot vedno dobro pogostilo orkester, pripravilo pa je tudi pestro kulinarčno ponudbo za vse preostale obiskovalce.

Ivanka Korošec

Podelitev diplom varuhom gorske narave

Slovesna podelitev diplom VI. generaciji tečajnikov, ki so uspešno končali usposabljanje za naziv varuh gorske narave, je potekala 13. septembra v Kazinski dvorani SNG Maribor. Udeležili so se številni visoki gostje: direktor Zavoda RS za varstvo narave Darij Krajčič, podpredsednik PZS Rudolf Skobe, predstavnik Zavoda RS za varstvo narave iz območne enote Maribor Matjaž Jež, direktorica pokrajinskega arhiva Maribor Slavica Tovšak, predavatelj na tečajih, predstavniki kulture, organizacij in podjetij, varuhi gorske narave in drugi obiskovalci, ki jim varstvo narave veliko pomeni. V okviru kulturnega programa, ki ga je povezovala Mihaela Margan, so nastopili solistka Maja Lutar in Robert Kampe ter mednarodno priznani Godalni kvartet bratov Feguš. Vsi navzoči so prejeli posebej za to priložnost izdan zbornik z naslovom Varuhi gorske narave, ekologija - umetnost - narava, v katerem je predstavljen program »varuh gorske narave«, vsebuje pa tudi več člankov uglednih strokovnjakov in podjetij, ki skrbijo za varovanje narave. V zborniku so tudi slike priznanega fotografa Janka Andreja Jelnicarja. Da je bil večer res slovesen, so poskrbeli tudi govorniki: podpredsednik PZS Rudolf Skobe, Darij Krajčič, Matjaž Jež, predstavnik novih varuhov gorske narave Borut Ambrožič in načelnica KVG N Rozalija Skobe. Vsi so pou-

darili pomen varovanja narave na splošno, ne samo gorske. Pomembno se je povezovati in ozaveščati ljudi o pomenu varovanja narave. Med programom so se na panoju vrstili čudoviti posnetki iz narave, ki so jih pripravili na Zavodu RS za varstvo narave - Območna enota Maribor, v predddverju dvorane pa so si obiskovalci lahko ogledali razstavo Narava Pohorja. V tem večeru sta se lepo združili narava in kultura. Zahvaljujemo se SNG Maribor, vsem predavateljem, ki so izvedli kakovostna in zanimiva predavanja, sponzorjem, nastopajočim, obiskovalcem in vsem, ki so kakor koli pripomogli k temu, da je podelitev diplom uspela. Še posebno pa se zahvaljujemo varuhu gorske narave Borutu Ambrožiču, ki je vložil veliko truda v pripravo in izvedbo te prireditve, ki je potekala na visoki strokovni ravni. Usposabljanje v letu 2008 je uspešno opravilo 20 udeležencev iz 18 planinskih društev iz vse Slovenije. Ti so od aprila do junija obiskovali tečaj v planinski koči Gospodična na Gorjancih, Koči na Blegošu in Erjavčevi koči na Vršču, nato pa pod vodstvom mentorjev izdelali tudi dobre seminarske naloge. Letošnji diplomanti so: Borut Ambrožič, PD Brezje Maribor (Regijski park Pohorje: utopija ali realna prihodnost), Franc Atelšek, PD Ljubno ob Savinji (Naravni rezervat Smrekovec - Komen), Erika Bizilj, PD RTV Ljubljana (Koncept za mladinsko oddajo o spoznavanju in varstvu gorske narave), Matjaž Bohinc, PD Polom Kostanjevica na Krki (Ohranitev Krakovskega gozda), Branko Čandek, PD Sežana (Nanos, 1242 m), Tone Dremelj, PD Javor-nik-Koroška Bela (Ohranimo narcise na Golici), Anja Habjan, PD RTV Ljubljana (Varovanje gorske narave ... začnimo z otroki), Lidija Hočevnar Žager, PD Celje Matica (Narava ni samo za okras), Jelka Huč, PD Novo mesto (Naravovarstvena problematika Gorjancev), Jernej Javor-nik, PD Lovrenc na Pohorju (Varstvo divjega petelina na območju delovanja PD Lovrenc na Pohorju), Marija Klofutar, PD Tržič (Kako ohraniti Zelenico), Drago Kodrič, PD Donačka gora (Pohod